Nro 166.

KURJER POLSKI.

WARSZAWA
Poniedziałek dnia 24 Maja r. 1830.

Wszystko dla wszystkich.

Prenumerata miesięczna złp. 2 gr. 20.
Kwar. złp. 8. Nr pojedynczy gr. 5.

Wiadomości Krajowe.

Dnia wczorajszego liczne tłumy ludu zgromadziły się na saskim placu, gdzie N. N. Państwo raczyli być obecni paradzie wojskowéj. Wieczorem ulice miasta były rzęsisto oświecone z powodu przybycia N. Pani.

Kommissja rządowa spraw wewnętrznych i policji. — W skutku rozporządzenia JWgo prezydującego w radzie administracyjnéj królestwa z d. 20 b. m. Nr. 20,121 powodowanego zawiadomieniem od konsula jeneralnego austrjackiego w Warszawie otrzymaném, podaje niniejszem do powszechnéj wiadomości, iż rząd galicyjski, po przekonaniu się, że ustała wszelka obawa, co do stanu zdrowia w prowincjach przyległych państwu Rossyjskiemu, zniósł kordon zdrowia, między Starogrodem a okopami zaprowadzony, i że odtąd podróżni i kupcy, będą mogli między temi dwoma punktami, granicę bez odbywania kwarantanny przebywać. W Warszawie d. 22 maja 1830 r. — Minister prezydujący (podpisano) T. *Mostowski.* — Sekretarz jeneralny (podpisano) Aug. *Karski.*

Towarzystwo narodowego muzeum w Pradze, na posiedzeniu publiczném d. 3 z. m. mianowało trzech Polaków członkami honorowymi: xięcia Henryka Lubomirskiego, tudzież PP. Adama Junosza Rościszewskiego i G. S. Bandtkiego. Dwaj pierwsi znani w literaturze, trzeci jest bibljotekarzem przy uniwersytecie jagiellońskim w Krakowie. Uczony sekretarz tegoż towarzystwa P. Hanka, został przez akademję rossyjską w Petersburgu obrany jéj bibljotekarzem, gdzie mają zamiar założyć xięgozbiór wszystkich słowiańskich djalektów.

P. Piotr Józofowicz odbywać będzie dnia 25 maja o godzinie 10 z rana, w sali posiedzeń akademickich publiczną dysputę do stopnia doktoratu.

P. Jan Zaleski patron przy trybunale mazowieckim, złożył najwyższy examen sądowy.

Poczty wozowe z Warszawy do Kowna odchodzić będą od 1 czerwca we czwartki w południe o godz. 12, konne w poniedziałki i piątki o godzinie 2 po południu.

— W Petersburgu ogłoszono prospekt następujący do drugiego pisma perjodycznego w języku polskim pod tytułem: *Bałamut Petersburski.*

Nim zaczniem, trzeba pilnie z sobą się rachować,
Czyli, co przedsiębierzem, wypełnić zdolamy.
A że często rachmistrzem miłość własną mamy,
Mylimy się w rachunku: stąd się często dzieje,
Iż się z pism i pisarza czytający śmieje.

KRASICKI.

Pod tym tytułem od 17 maja r. b. ma być wydawane w Petersburgu pismo perjodyczne w języku polskim, na wzór znajomych pism angielskich Adissona, Swifta, Stila i Dżonsona, mające zawierać:

Rysy obyczajów, wykazujące ich zalety i śmieszności, oraz wystawienie przywar i słabości płci obojéj, różnych stanów i powołania.

Doniesienia bibljograficzne i rozbiory dziełek niezasługujących na uwagę krytyki prawidłowéj i takich, w których ubóstwo talentu, pedantyzm lub szarlatanizm, a nadewszystko zarozumiałość chciwych sławy autorów, wzywają do wykazania prawdziwéj tych potwornych płodów wartości. Gdy zaś takie wiadomości bibljograficzne mają swą osobliwą cechę, dla tego Bałamut mówić o nich będzie pod stósownym do zamiaru swego tytułem: *Monstrografji pismiennéj.*

Krótkie powieści, anekdoty, satyry, bajki i epigrammy, oryginalne lub tłómaczone.

Bałamut wydawany będzie raz na tydzień w sobotę, po pół arkuszu.

Opłata do 1 stycznia 1831 roku na miejscu i z przesłaniem pocztą r. ass. 15. — W stolicy z dostarczeniem do mieszkania r. ass. 18.

Prenumerata przyjmuje się w Petersburgu w xięgarni Alexandra Smirdina, a wewnątrz kraju, w pocztowych urzędach i w znaczniejszych xięgarniach.

Wydawca z wdzięcznością przyjmować będzie wszelkie stosowne do niniejszéj programmy pisma, zostawując sobie prawo cząstkowéj ich, jeźliby tego wymagały, odmiany, lub całkowitego nieumieszczenia w Bałamucie, i z tego powodu w żadne objaśnienia wchodzić nie będzie. Krytyki, antykrytyki, rekrytyki, recenzje i wszystkie części polemiki, wymierzone chociażby przeciw samemu Bałamutowi, jeżeli tylko będą stosowne do planu niniejszego pisma, znajdą w niém miejsce; wydawca bowiem ma jedynie na celu uprzyjemniać, jeśli można, chwile wczasu łaskawym swym czytelnikom. — St Petersburg r. 1830 kwietnia 24 dnia.

— Redakcja Kurjera Polskiego, odebrała pismo P. Jaskolskiego, doradzające, ażeby dla objaśnienia ludowi posągu Kopernika, umieszczona była przy nim tablica, na któréjby wyrytą została wiadomość o życiu i zasługach tego astronoma. Tenże korrespondent pisze do nas: "Gdy dumam nad Kopernikiem, przynoszą mi gazety warszawskie; z tych dowiaduję się, że Pani Bonaparte, matka Napoleona, podpadła nieszczęśliwemu przypadkowi. *Dziennik Powszechny* utrzymuje, iż złamała rękę; *Korrespondent*, iż kość udową; *Gazeta Polska*, iż żebra; *Kurjer*, robi ją kaleką na nogę......"

W ostatnim numerze *Wiadomości handlowych*, czytamy: Cisza w handlu wexlowym trwa ciągle. Wszystkie wexle są ofiarowane w znacznych ilościach, lecz żadnego prawie nie znajdują pokupu. Podobny jest stan rzeczy na przyległych nam giełdach niemieckich. I tam takiż niedostatek gotowizny uczuwać się daje, jak tego dowodzi przyjęta przez najznakomitsze domy wyższa stopa eskonty; nawet bank berliński podnieść ją miał z 4 na 5%; kurs dukatów, pomimo nadesłanych znacznych partji z zagranicy nie zniżył się, jak tego spodziewać się można było. Znajdują one odbyt nawet w większych ilościach. Listy zastawne i u nas i na obcych giełdach trzymają się w cenie, ostatnia poczta berlińska przyniosła wiadomość, że się tam jeszcze podniosły w kursie, chociaż wszystkie inne papiery publiczne całkiem są zaniedbane i ciągle spadają. Obligacje udziałowe spadły w Berlinie; u nas, gdzie już od niejakiego czasu mało w nich widać było ruchu, teraz nikt się o nie nie dopytuje.

Nowy Walc, skomponowany na Piano-Forte i ofiarowany JW. JPannie Zofji Lewickiéj damie honorowéj Naj. Ces. wszech Rossji, Królowéj Polskiéj, przez L. Nideckiego wyszedł w składzie muzyki Klukowskiego; cena zł. 1.

Jenerał xiąże Wolkoński minister dworu J. K. Mości przybył z Petersburga.

Polskie obligacje udziałowe stały w Hamburgu dnia 18 maja od 127¾ do 128⅓.

Długa; Starzyński Józef poseł tamże; Czyczerynje. Dziś zrana ciepła stopni 10. — Wczoraj w południe 15.

TEATR NARODOWY. Dziś: kom. Pięć siostr a jedna, i Niańki w ogródku. (Bezpłatnie).

TEATR ROZMAITOSCI. Dzis: Los na loterją, Mali protektorowie, i Kawiarnia.

Przyjechali do Warszawy. — Moszkowski August poseł 570 Długa; Pstrokoński Rafał poseł 580 Długa; Murawski Teofil poseł 551 Długa; Grąbczewski Paweł poseł 670 Leszno; Biernacki Aloizy poseł 551

nerał z Peters. 612 Wierzbowa; Lubomirski Józef xiąże z Dubna 414 Gerlach; Kochanowski senator 1351 S. Krzyska.

Wiadomości Zagraniczne.

Poeta angielski Stewart, przeszedł w Neapolu z religji protestanckiéj na religją katolicką, i żyje tam w klasztorze Benedyktynów.

Na niedawném przedstawieniu *Romeo i Julji* w Londynie, wydarzył się następujący komiczny wypadek: Aktorki dwie musiały, jak ze sztuki wypadało, w trumnie leżeć, lecz przez omyłkę postawiono ją za nadto na przodzie sceny, tak iż gdy zasłona spadła, umarłe na widoku pozostały. Najwłaściwiéj było wyskoczyć, ale zmięszane, pozostały w trumnie i bawiły publiczność, dopóki ich nie wyniesiono.

Na posiedzieniu izby drugiéj w Niderlandach d. 10 maja czytał członek kommissji rapport w języku hollenderskim; większość członków oświadczyła, iż nie rozumie tego języka i żądała powtórnego odczytania w języku francuzkim.

Anglicy posełają od brzegów Malty ku Algiérowi 5 okrętów linjowych, dwie fregatty i 2 brygi. Dej algierski nie dozwolił konsulowi angielskiemuu oddalić się z Algiéru.

W parlamencie angielskim podano prośbę o zaprowadzenie w Irlandji podatku na rzecz ubogich.

P. Buckingham podaje ludność Indji wschodnich, rządzonych przez kompanję angielską na 134 miljonów.

Roku 1820 miała Anglja około 14,000 warsztatów tkackich, teraz ma ich 55,000.

Donoszą z Londynu pod d. 14 maja że nie ma żadnéj nadziei, iżby królowi angielskiemu życie mogło być przedłużone. Parlament nie przestaje dla tego postępować w swoich pracach, a oppozycja przybiera coraz więcéj odwagi. Ministrowie nie okazywali nigdy tyle ile teraz uprzejmości, dla członków oppozycji. Znieśli niedawno monopoljum fiakrów londyńskich, i zezwolą zapewne wkrótce na zniesienie kary śmierci za fałszowanie. Uważają już za rzecz pewną, że xiąże Leopold nie pojedzie do Grecji.

W Ameryce północnéj sprawdzono doświadczeniem, że można się obejść bez kominiarzy; trzeba tylko pomięszać wapno, mające być użytém do stawiania komina z solą; za każdą wilgocią powietrza, wilgotnieje także komin i sadza sama opada, gdyż nie może nigdy na długi czas zaschnąć.

Doktor Mejerhofer zaczął wydawać w Monachjum pismo perjodyczne, którego dochód przeznacza na założenie instytutu naukowego dla utalentowanych dzieci ubogich rodziców.

Donoszą z Badeńskiego, że miasta i magistratury wyséłają ciągle deputacje dla powinszowania nowemu wielkiemu xięciu objęcia rządów. Wójt jeden chciał wyrazić swoje uczucia wierszami i nauczył się ich napamięć. Ale w chwili stanowczéj tak był wzruszony, iż zapomniał wierszy i nie mógł ich dokończyć. "Nie mogę daléj postąpić, (rzekł w końcu i przykładając rękę do serca, dodał:) ale tu jest reszta moich wierszy.„ Inny po posłuchaniu rzekł: "Chciałbym aby tu obecna była cała moja gmina; niezawodnie od téj chwili, wszyscy byliby mi posłuszniejsi.„ Trzeci wieśniak wziął na ręce małego następcę tronu, pocałował go, i rzekł:

"Bądź tylko tak dobrym, jak był twój dziadek, i jakim być przyrzekł twój ojciec.„ Innemu musiała wielka xiężna podać rękę z przyrzeczeniem, że jego okolicę zwiédzi. Nowy rząd badeński zaczął od zaprowadzenia oszczędności.

Journal du Commerce donosi, niezaręczając za prawdę, iż jenerał Bourmont w przejeździe przez Marsylję, wyraził się w obec władz w ten sposób: "Uczyniono wszelkie przysposobienia, ażeby zapewnić powodzenie wyprawie dowództwu mojemu powierzonéj. Wypadek stanie się szczególniéj pożytecznym dla Marsylji, któréj handel wiele ucierpiał. Francja zajmie Algiér,

założy tam osady, może nawet założy nowe państwo, z francuzkim monarchą na czele. W każdym razie, powstaną nowe stosunki handlowe ze środkową Afryką. Co się tycze pogłosek o oporze ze strony Anglji, są one zupełnie bezzasadne. Francja jest dosyć potężną do zjednania sobie szacunku; zresztą ma już Anglja w Grecji monarchę z swojéj strony.,, Monitor paryzki nie przypuszcza, iżby jenerał Bourmont tak otwarcie zdanie swoje wynurzał.

Dyrektorowie teatrów włoskich, znakomite śpiewaczki, i lepsi artyści przyjeżdżali dawniéj wśródpoście do Bononji, dla dawania koncertów i zawierania kontraktów. Zwyczaj ten w czasie wojen poszedł w zapomnienie, lecz tego roku wznowiono go i Bononja dawno nie widziała tylu zgromadzonych artystów. Przez 20 dni były wieczory muzykalne; dyrektorowie teatrów pierwszych miast włoskich pozawiérali ugody z rozmaitymi artystami i dali sobie słowo, że gdzieindziéj na przyszłość nie będą ich zawierali.

Od czasu ustanowienia rejencji na wyspie Tercejrze skojarzyły się ściśléj stosunki dworów portugalskiego i hiszpańskiego; słychać nawet, że rząd hiszpański w razie napaści ze strony rejencji na Don Miguela, przyrzekł mu pomagać wojskiem posiłkowém. W Lizbonie uzbrajają 4 okręty wojenne, zkąd wnoszą, że Don Miguel wyséła wojsko przeciw wyspie Tercejrze.

W Grecji są teraz cztéry stronnictwa, jedno składające się z urzędników, życzy, ażeby hr. Capodistrias pozostał na czele rządu; drugie pragnie zmian i dla tego z niecierpliwością oczekuje przybycia xięcia Leopolda; trzecie radeby widzieć na powrót panowanie Turków, jako dogodne dla intryg możniejszych; czwarte żałuje anarchji, która podsycała widoki prywatne. Prezydent Grecji miał odebrać depesze od xięcia Leopolda, który go prosi, aby do jego przyjazdu pozostał na czele administracji i przedewszystkiém przysłał mu wierny obraz kraju. Słychać, że prezydent wysłał do xięcia dwóch deputowanych.

Rząd wysp Jońskich odkrył intrygi, które wyszły z Grecji i miały na celu wzbudzenie nieukontentowania pomiędzy Jończykami. Mianowanie xięcia Leopolda władzcą Grecji nie podoba się republikanom greckim, wyséłają więc emissarjuszów, dla podburzania ludu, w nadziei, że xiąże Leopold dobrowolnie zrzecze się tronu, jeśli będzie widział, że w Grecji nie łatwo panować. Grecy gniewają się na Anglików, przypisując im wybór xięcia Leopolda i ścieśnienie granic kraju. (Podług innych doniesień, wiadomość o wyniesieniu xięcia Leopolda na tron Grecji, miała tam sprawić wielką radość.)

Upoważniony od Rządu do zaprowadzenia Instytucji, któréj celem jest ułatwienie wszelkich interesów *za nagrodę na pewnych zasadach opartą*; mam zaszczyt donieść szanownéj publiczności, iż porozumiawszy się z Wnym Józefem Kaczanowskim, od tego czasu wspólnie tą Instytucją kierować będziemy. Zakład ten przybiéra nazwisko BIÓRO INFORMACYJNE i KOMMISSOWE. Nazwa czyli firma spółki będzie *Glücksberg*, *Kaczanowski i Komp.* Bióro założoném zostało przy ulicy Krak. Przedm. pod liczbą 377 z dniem dzisiejszym już zacznie być czynném; zupełne zaś rozwinięcie onego nastąpi z dniem 15go Lipca r. b. O dalszych szczególach umieszczona będzie wiadomość częściowo w pismach publicznych i osobny zainformuje prospekt. — *J. Glücksberg.*

Służący opatrzony w dobre świadectwa i rekomendacją, posiadający język niemiecki, i bywający już w podróżach, a chcący jechać z państwem do Karlsbad; zgłosi się do rządcy pałacu Nro 497 przy ulicy Podwal, albo na Krakowskiem Przedmieściu pod Nro 377.

☞ W Domu pod Nrem 369 obok głównego odwachu przy ulicy Krakowskie Przed. są do wynajęcia od Sgo Jana r. b: Imo Sklep od Krakow. Przedm. 2do Cztéry Pokoje z przedpokojem, kuchnią, spiżarnią, piwnicą, drwalnią, górą do suszenia bielizny, i t. p. Wiadomość w każdym czasie powziąść można u właściciela na piérwszém piętrze w oddzielnéj oficynie po lewéj ręce mieszkającego.

W DRUKARNI GAŁĘZOWSKIEGO. KANTOR GŁÓWNY PRZY ULICY DANIEŁOWICZOWSKIEJ POD N. 616